

Çivinin İddiası

Bir fabrika, temelinden çatısına ve motorlarından en küçük bir çivisine kadar her şeyiyle bir intizam ve tenâsüb üzere kurulmuş ve böylece ona semeredar bir vaziyet verilmiştir. Bu fabrika sahibinin ilminde olup, her birisi kendine lââyık bir makama koyulmuş ve o makama münasip vazifelerle tavgif edilmiştir.

Şimdi, böyle bir fabrikada herhangi bir çiviye bir an için şuurdu farzediniz. Bu çivi haddini tecâvüz ederek fabrikadaki umum faaliyetlerin kendi ilmi üzere ve arzusu istikametinde yapılmasını dâva etse ne derece hamakat etmiş olur!

İşte, akıl da bu muhteşem kâinat fabrikasında bir çivi mesâbesinde olmaktadır. Ne hâdisat onun keyfine göre cereyan edecek ve ne de felek çarkları onun dediğı gibi dönecektir. O hâlde, aklın haddini tecâvüz etmemesi ve kâinattaki hâdisata yön vermeye kalkmaması elzemdir. Bunun aksi ise onun helâketi demektir.